نام و نام خانوادگی :	نام پدر :	به نام هستی‌بخش یکتا	مهر آموزشگاه:

مدیریت آموزش و پرورش

سؤالات درس : فارسی ۳	پایانی نوبت : اوّل رشته : کلیّهٔ رشته‌ها	پایه : دوازدهم	تاریخ امتحان :
تعداد سؤال : ۲۳	تعداد صفحه : ۳	زمان برگزاری :	مدّت زمان پاسخ‌گویی : ۷۵ دقیقه

ردیف	قلمرو فکری (۸نمره)
الف	**۱- معنی مصراع‌ها و بیت زیر را به نثر روان و قابل فهم، بنویسید. (۲/۵نمره)**
	الف- گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست (۰/۵.نمره)
	ب- از برهنه کی توان بردن گِرو(۰/۵.نمره)
	ج- برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورنگ(۰/۵.نمره)
	د- جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم(۰/۵.نمره)
	ه- هر که بی‌روزی است روزش دیر شد(۰/۵.نمره)
ب	**۲- معنی عبارات زیر را به نثر روان و ساده، بنویسید. (۲/۵نمره)**
	الف- به عالَم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبّت دو پایه نردبان نسازد.(۰/۵.نمره)
	ب- هنگاه چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق کردیم و تنها یک سرپری زدیم.(۰/۵.نمره)
	ج- دیوانگی عشق بر همهٔ عقل‌ها افزون آید.۰/۵.نمره)
	د- بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت. (۰/۵.نمره)
	ه- دست اِنابت به درگاه حق بردارد.(۰/۲۵.نمره)
	و- به تربیتش نخل باسق گشته (۰/۲۵.نمره)
ج	**۳- به سؤالات مربوط به درک مطلب پاسخ مناسب بدهید.(۳نمره)**
	الف- سعدی در بیت «عاشقان کشتگان معشوق‌اند / برنیاید ز کشتگان آواز» به کدام حدیث نبوی اشاره کرده است؟ضمناً معنی حدیث مورد نظر را بنویسید.(۰/۵.نمره)
	ب- پیام محوری بیت زیر را بنویسید. (۰/۵.نمره)
	«گفت باید حد زند هشیار مردم مست را / گفت هشیاری بیار اینجا کسی هشیار نیست»
	ج- مقصود شاعر از بیت زیر چیست؟(۰/۵.نمره)
	«خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»
	د- در منظومهٔ زیر چرا شاعر از گفتهٔ خود خرسند نیست؟(۰/۵.نمره)
	«تو مشت درشت روزگاری / از گردش قرن‌ها پس‌افکند»
	نی‌نی تو نه مشت روزگاری / ای کوه نی‌ام ز گفته خرسند
	ه- مفهوم بیت زیر را بنویسید. (۰/۲۵.نمره)
	روزها گر رفت گو رو باک نیست / تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست
	و- در بیت «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند» منظور از «پیرمغان» چیست؟(۰/۲۵نمره)
	ز- عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل فارسی است؟(۰/۲۵.نمره)
	«دنیا همیشه به یک رو نمی‌ماند.»
	ح- مفهوم عبارت مقابل چیست؟(۰/۲۵نمره) کرانه‌های فرات خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.

قلمرو زبانی (۷نمره)

الف

۱- معنی واژگان مشخص شده را در عبارت‌های زیر بنویسید. (۱نمره)

الف- نی **حریف** هر که از یاری برید ( ) **ب-** می‌دانیم که دولت **مستعجل** بود ( )

ج- و محبّ لکَ ان اَرَدتَ او **لَم تُرِد** ( ) **د-** یک **پانوراما** اینجا ساخته‌اند. ( )

ب

۱- از میان گروه کلمات زیر، شکل درست واژگانی را که غلط املایی دارند؛ بنویسید. (۱نمره)

اعراز فرماید- سزوار ثنا - عاکفان کعبه- اختر سعد- حلیهٔ جمال- تیلسان آبی- تضرّع و زاری- سلانه‌سلانه- نخل باسق - باد صبا- قداستَحیَیتُ- غوغا و غریو- سوء هاضمه- استقرار سلاح - چهار نعل- زل می‌زنند.- سلاح‌های زیاد- تاق ضربی- غایت القسوی

۲- در کدام گزینه‌ها غلط املایی وجود دارد؟ درست آنها را بنویسید. (۵/.نمره)

الف- علف و خواری را پوزه می‌زند و دوباره راه می‌افتد. نزدیک‌تر که می‌شویم، اوضاع خطرناک می‌شود.

ب- به تحریک بیگانگان، هرج و مرج قلمی و اجتماعی و هتّاکی‌ها در مطبوعات و آزار وظن‌خواهان بروز کرده بود.

ج- او دست روی دست نمی‌گذارد و و خاکریزی به طول چند کیلومتر در پشت خاکریز اوّل احداث نمود.

د- با این پانزده تا مینی که برایمان باقی مانده، دشت به این بزرگی را مین‌گزاری می‌کنیم.

۳- در کدام بیت غلط املایی یافت می‌شود؟ درست آن را بنویسید. (۵/.نمره)

الف- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق

ب- بفکن ز پی این اساس تذویر بکسل ز هم این نژاد و پیوند

ج- تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند

د- بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند

ج

۱- در عبارت (داد دل مردم خردمند) نوع اوّلین وابسته وابسته را مشخص کنید و آنرا با نمودار پیکانی نشان دهید. (۵/.نمره)

۲- در عبارت زیر حذف و نوع آن را مشخّص کنید. (۵/.نمره)

باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده.

۳- نقش دستوری کلمات مشخّص‌شده را بنویسید. (۱نمره)

درختان را به خلعت **نوروزی** قبای سبز **ورق** را در **بر** گرفته است.

٤- برای هر کدام از انواع صف مضاف الیه به دلخواه مثالی را بنویسید. (۵/.نمره)

الف- **ب-**

۵- مرجع و نقش ضمیر«ت» در بیت زیر تعیین کنید. (۵/.نمره) (مرجع: نقش:)

هیچ نقّاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای

٦- در بیت زیر یک ترکیب وصفی و اضافی را بیابید. (۵/.نمره)

برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند (ترکیب وصفی: ترکیب اضافی:)

۷- فعل‌های مشخّص‌شدهٔ گزینه‌های زیر را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. (۵/.نمره)

الف- ما را فراغتی **است** که جمشید جم نداشت ب- ملّت امروز یقین کرد که او اهریمن **است**.

نام و نام خانوادگی : نام پدر : به نام هستی‌بخش یکتا مهر آموزشگاه:	
سؤالات درس : فارسی ۳ پایانی نوبت : اوّل رشته : کلیّهٔ رشته‌ها پایه : دوازدهم تاریخ امتحان :	
تعداد سؤال : ۲۳ تعداد صفحه : ۳ زمان برگزاری : مدّت زمان پاسخ‌گویی : ۷۵ دقیقه	

قلمرو ادبی (۵نمره)

الف

۱- کدام گزینه مصرع دوم بیت زیر را، کامل می‌کند؟(۲۵/. نمره)

آیینهٔ نگاهت، پیوند صبح و ساحل .....

الف- تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران **ب-** لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران

ج- بیداری ستاره، در چشم جویباران **د-** کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران

۲- بیت‌های زیر را کامل کنید. (۵/. نمره)

الف- گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد .....

ب- ..... تـا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران

۳- کدام گزینه مصرع دوم بیت «گر در سرت هوای وصال است حافظا/ .....» تشکیل می‌دهد؟(۲۵/. نمره)

الف- زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی **ب-** در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی

ج- باید که خاک درگه اهل هنر شوی **د-** آنگه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی

ب

۱- در بیت زیر، بر پایهٔ تشبیه، با کاربرد کدام آرایهٔ ادبی، بین دو مصراع ارتباط معنایی برقرار شده‌است؟ آرایهٔ مورد نظر را مختصراً در همین بیت توضیح دهید. (۵/. نمره)

عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را(غنی کشمیری)

۲- در عنوان کتاب «قصّهٔ شیرین فرهاد» از احمد عربلو، آرایه‌های ادبی «حسّامیزی و ایهام تناسب» را مشخّص کنید سپس مختصراً آنها را توضیح دهید. (۵/. نمره)

حسّامیزی:

ایهام تناسب:

۳- شاعر در بیت زیر از کدام آرایهٔ ادبی برای احترام به افراد جامعه استفاده کرده است؟ مختصراً آنرا توضیح دهید. (۵/. نمره)

در پیشگاه اهـل خـرد نیست محتـرم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت

٤- تلمیح قرآنی مصرع«همه بیشی تو بکاهی همه کمّی تو فزایی» بنویسید و سپس آیهٔ مورد نظر را معنی کنید. (۵/. نمره)

۵- در عبارت «قرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرمود تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»

الف- به ترتیب چند استعاره و تشبیه به کار رفته است؟ (۵/. نمره) (.....) استعاره (.....) تشبیه

ب- در ادب عرفانی پروانه نماد از چیست؟وجه شباهت آنها چیست؟ (۵/. نمره)

ج

۱- برای هرکدام از گزینه‌های نام یک اثر ادبی بنویسید.(۱ نمره)

الف- عطّار: **ب-** عین القضات همدانی: **ج-** مولوی: **د-** نصرالله منشی: